

(II)

10. ZAZPI OHOINAK 2.

—Milesker, jaun gaztea. Jainkoak ja behatu dio zure bihotz onari... Eta norat ari zira hola, barkamendurekin?

—Ori, batere ez dakit... Fortuna egitera, ahal balinbadut. Niri erraiteko ez zinakike non egoiten ohi den andretto hoi? Bi solas egin niozkake gogo onez...

—Eta ni banintz anderetxo hura?... Saririk gabeko onginegink ez da Jainkoarekin... Huna zuk behar duzuna: Hortxeke oihan handian bada jauregi eder bat; jauregi eder hortan bizi dira zazpi anaia, egunaz pilotan, gauaz ohointzan ari direnak. Zoazi jauregirat buruz. Bainan, harat gabe, zur-xuri luze luze bat kausituren baituzu, igan zaite haren gainerat. Eta zure parrean ikusiren baituzu orduan herriko pilota-plaza handia, ongi behazazu; eta zazpi pilotari balinbadira han, pilotan ari, zoazi deskantsuz eta sar zaite jauregian. Gauza ederrik ikusiren duzu han; harrazu nahi duzun guzia, *bainan ongi balia*; gauza hek oro ebatsi gauzak dira, eta heien jabeak oro hilak, zazpi anaia ohoinek lehenago oihan zokoan hilak...

Hitz horiek erran orduko, suntsitu zen atxo xaharra, eta mutihil gazteek jakin zuen hola Ama-Birjina bera agertu eta itzali zitzaiola tenore hartan.

\*\*\*

34. JOAN - Aller - Indicatif

PRESENT

Ni moa = je vais  
 Hi hoa = tu vas  
 Zu zoatzi = vs allez  
 Hura doa = il va  
 Gu goatzi = ns allons  
 Zuk zoatze = vs allez  
 Hek dorrtzi = ils vont

IMPARFAIT

nindoan = j'allais  
 hindoan = tu allais  
 ziñoratzin = vs alliez  
 zoan = il allait  
 ginoatzin = ns allions  
 ziñorazten = vs alliez  
 zoatzin = ils allaient

32 JAKIN EVENTUELS

Present

Passe'

Nik banaki = si je le savais N. Jakin banu = si j'en avais su  
 Hik bahaki = si tu le savais H. -ii - bahu = si tu l'avais su  
 Zuk bazinaki = si os le savez Z. -ii - basinu = si vous l'avez su  
 Harik balaki = si il le savait H. -ii - bali = si il l'a su  
 Guik baginaki = si ns le savions G. -ii - baginu = si nous l'avions su  
 Zuk bazinakite = si os le savez Z. -ii - basinute = si vous l'avez su  
 Heick balakite = si ils le savaient H. -ii - balite = si ils l'avaient su

33. IZAN EVENTUELS

1<sup>ère</sup> Forme = si j'étais

Ni izaiten banintz  
 Hi izaiten bahintz  
 Zu izaiten bazine  
 Hura izaiten balitz  
 Gu izaiten bagine (tout à l'heure)  
 Zuk izaiten bazinetxe  
 Hek izaiten bolire

Eventualité

prochaine.

(à présent)

tout à l'heure)

2<sup>ème</sup> Forme = si j'étais

N. izan banindadi

H. -ii - bahindadi

Z. -ii - bazinte

H. -ii - balade

G. -ii - baginte

Z. -ii - bazint

H. -ii - balite

3<sup>ème</sup> Forme = si j'avais été

H. izan banintz

balintz

bazine

balitz

bagine

bazinezte

balire

Action réalisable

mais non réalisée

done passé

(Exprimé en

Français par

le Plusque Parfait)